

Лектор дисципліни
Контактна інформація
лектора (e-mail)
Сторінка дисципліни в
eLearn

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «Фітосанітарна документація та стандартизація»

Ступінь вищої освіти - Магістр
Спеціальність 202 Захист і карантин рослин
Освітня програма «Захист рослин»

Рік навчання 1, семестр 2
Форма навчання денна, заочна
Кількість кредитів ЄКТС 3
Мова викладання українська

Сикало Оксана Олексіївна

sukalo_o@nubip.edu.ua

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=3675>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Вивчає основні нормативні положення, які регламентують ефективне виконання різних технологічних операцій при захисті рослин, основні правові аспекти застосування різних пестицидів в рослинництві. Приділена увага законам про стандартизацію та безпечність рослинницької продукції.

Загальні компетентності (ЗК)

- ЗК 03. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК 04. Здатність розробляти та управляти проектами.
- ЗК 07. Здатність мотивувати людей та рухатись до спільної мети.

Спеціальні (фахові предметні) компетентності (СК)

СК 02. Здатність розробляти та реалізовувати програми і проекти у сфері захисту і карантину рослин з урахуванням усіх аспектів вирішуваної проблеми, зокрема, технічних, з використанням GPS-навігації, виробничі, експлуатаційні, комерційні, правові, питання охорони праці та навколишнього середовища.

СК 03. Здатність використовувати ефективні методики визначення та ідентифікації шкідливих організмів, проводити фітосанітарну діагностику хвороб рослин, комах, кліщів, нематод, гризунів та бур'янів за стадіями розвитку і етапами органогенезу рослин.

СК 04. Здатність розробляти прогностичні моделі та технологічні схеми забезпечення дотримання фітосанітарних вимог дистанційного і стаціонарного фітосанітарного моніторингу.

СК 07. Здатність обґрунтовувати методики з визначення та ідентифікації шкідливих організмів, проводити фітосанітарну діагностику хвороб рослин, комах, кліщів, нематод, гризунів та бур'янів за стадіями розвитку і етапами органогенезу рослин.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 02. Відшукувати потрібну інформацію у науково-технічній літературі, базах даних та інших джерелах, аналізувати і оцінювати наявну інформацію.

ПРН 09. Розробляти, обґрунтовувати та застосовувати фітосанітарні заходи захисту до рослинних багатств країни і навколишнього середовища загалом від занесення та поширення небезпечних карантинних шкідливих організмів.

ПРН 13. Володіти професійними знаннями щодо фітосанітарної діагностики рослини і продукції рослинного походження, обґрунтовано застосовувати до них фітосанітарні засоби захисту;

4. Структура навчальної дисципліни

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема	Години (лекції/ практичні)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
1 семестр				
Модуль 1. Нормативні документи у сфері ЗЗР				
Тема 1. Вступ. Регламенти застосування засобів захисту рослин Закони України «Про захист рослин», «Про пестициди і агрохімікати» та Постанови КМУ	2/2	Знати регламенти застосування засобів захисту рослин. Вміти трактувати положення щодо використання та застосування ЗЗР	Здача практичної роботи. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn).	25
Тема 2. Порядок реєстрації пестицидів і агрохімікатів в Україні.	2/2	Розуміти Порядок реєстрації пестицидів і агрохімікатів в Україні. Вміти аналізувати та використовувати нормативні положення при оформленні фітосанітарної документації для подачі документів на реєстрацію.	Здача практичної роботи. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn).	25
Тема 3. Тарна етикетка, значення та інформація	2/2	Вміти скласти тарну етикетку. Розуміти інформацію, яку має	Здача практичної роботи.	25

		містити тарна етикетка	Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn).	
Тема 4. Гігієнічна класифікація пестицидів за ступенем небезпечності. Характеристики препаративних форм ЗЗР.	1/1	Застосовувати гігієнічну класифікація пестицидів за ступенем небезпечності при роботі з ЗЗР у лабораторії, при внесенні у навколишнє середовище	Здача практичної роботи. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn).	25
Модуль 1	7/7			100
Модуль 2. Екотоксикологічна оцінка та реєстрація ЗЗР				
Тема 5. Права та обов'язки осіб у сфері захисту рослин. Обмеження застосування ЗЗР	2/0	Знати Права та обов'язки осіб у сфері захисту рослин. Вміти застосовувати обмеження застосування ЗЗР	Здача практичної роботи. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn).	-
Тема 6. Екотоксикологічна оцінка пестицидів	2/0	Вміти готувати, збирати та оформляти фітосанітарне досье для подачі продукту (пестициду) на реєстрацію	Здача практичної роботи. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn).	-
Екотоксикологічна оцінка інсектицидів, протруйників	0/2	Вміти аналізувати властивості хімічних препаратів та визначати клас токсичності препаратів	Здача практичної роботи.	20
Екотоксикологічна оцінка фунгіцидів	0/2	Вміти аналізувати властивості хімічних препаратів та визначати клас токсичності препаратів	Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn).	20
Екотоксикологічна оцінка гербіцидів	0/2	Вміти аналізувати властивості хімічних препаратів та визначати клас токсичності препаратів	Здача практичної роботи.	15
Тема 7. Екотоксикологічна оцінка агрохімікатів	2/0	Вміти готувати, збирати та оформляти фітосанітарне досье для подачі продукту (агрохімікату) на реєстрацію	Здача практичної роботи. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn).	15

Екотоксикологічна оцінка добрив	0/1	Вміти аналізувати властивості добрив препаратів та визначати клас токсичності препаратів	Здача практичної роботи.	15
Екотоксикологічна оцінка регуляторів росту рослин, біопрепаратів, феромонів	0/1	Вміти аналізувати властивості регуляторів росту рослин, біопрепаратів, феромонів та визначати клас токсичності препаратів	Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn).	15
Модуль	8/8			100
Всього за 1 семестр				70
Екзамен				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

7. Рекомендовані джерела інформації

Навчальний посібник

1. Сикало О.О., Чернега Т.О., Дащенко А.В. Нормативні документи, що використовуються при викладанні дисциплін спеціальності «Захист і карантин рослин». – 2016. -346с.

Закони і постанови Кабінету Міністрів України

1. Закон України «Про пестициди і агрохімікати». Електронний ресурс: Режим доступу [<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/86/95-%D0%B2%D1%80#Text/>]

2. Закон України «Про захист рослин». Електронний ресурс: Режим доступу [<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/180-14#Text/>].

3. Глосарій фітосанітарних термінів, Додаток № 1: Керівництво за інтерпретацією і застосуванням концепції офіційної боротьби з регульованими шкідливими організмами, 2001 .ФАО, Рим .

4. Постанова № 295 від 4.03.1996 р. в редакції від 26.07.2024 р. Про затвердження Порядку проведення державних випробувань, державної реєстрації та перереєстрації пестицидів і агрохімікатів, дозволених до використання в Україні. Електронний ресурс: Режим доступу [<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/295-96-%D0%BF#Text/>].

5. Постанова № 966 від 08.09.2023 р. Про затвердження Порядку уповноваження підприємств, установ, організацій на проведення державних випробувань з метою біологічної, екологічної та токсиколого-гігієнічної оцінки для цілей державної реєстрації пестицидів і агрохімікатів. Електронний ресурс: Режим доступу [<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/966-2023-%D0%BF#Text/>].

Міжнародні стандарти з фітосанітарних заходів (МСФЗ)

1. МСФЗ № 1. Фітосанітарні принципи карантину та захисту рослин і застосування фітосанітарних заходів у міжнародній торгівлі, 2006. ФАО, Рим.

2. МСФЗ № 2: Структура аналізу фітосанітарного ризику, 2007. ФАО, Рим.

3. МСФЗ № 3: Вказівки щодо експорту, перевантаження, імпорту та вивільнення агентів біологічної боротьби та інших корисних організмів, 2005. ФАО, Рим.

4. МСФЗ № 4: Вимоги щодо встановлення вільних зон, 1996. ФАО, Рим

5. МСФЗ № 5: Глосарій фітосанітарних термінів, 2007.ФАО, Рим .
6. МСФЗ № 6: Вказівки щодо нагляду, 1997 .ФАО, Рим .
7. МСФЗ № 7: Система сертифікації на експорт,1997 .ФАО, Рим .
8. МСФЗ № 8: Визначення статусу шкідливого організму в зоні, 1998 .ФАО, Рим .
9. МСФЗ № 9: Вказівки щодо програм ліквідації шкідливих організмів, 1998. ФАО, Рим.
10. МСФЗ № 10: Вимоги до встановлення вільних місць ділянок виробництва, 1999. ФАО, Рим.
11. МСФЗ № 11: Аналіз фітосанітарного ризику для карантинних шкідливих організмів, в тому числі аналіз ризику для навколишнього середовища та ризику, що завдається живими модифікованими організмами, 2004 .ФАО, Рим. Стандарт 34 559
12. МСФЗ № 12: Вказівки щодо фітосанітарних сертифікатів,2001 .ФАО, Рим .
13. МСФЗ № 13: Керівництво щодо нотифікації про невідповідність та екстрені дії, 2001. ФАО, Рим.
14. МСФЗ № 14: Використання інтегрованих заходів у системному підході щодо управління фітосанітарним ризиком, 2002. ФАО, Рим.
15. МСФЗ № 15: Вказівки щодо регулювання дерев'яного пакувального матеріалу в між-народній торгівлі,2002 .ФАО, Рим .
16. МСФЗ № 16: Регульовані некарантинні шкідливі організми: концепція та застосування, 2002. ФАО, Рим.
17. МСФЗ № 17: Повідомлення про шкідливі організми, 2002. ФАО, Рим.
18. МСФЗ № 18: Вказівки щодо використання опромінення в якості фітосанітарного заходу, 2003. ФАО, Рим .
19. МСФЗ № 19: Вказівки щодо переліків регульованих шкідливих організмів, 2003.ФАО, Рим.
20. МСФЗ № 20: Вказівки щодо фітосанітарної регламентації імпорту, 2004. ФАО, Рим.
21. МСФЗ № 21: Аналіз фітосанітарного ризику для регульованих некарантинних шкідливих організмів, 2004.ФАО, Рим.
22. МСФЗ № 22: Вимоги до встановлення зон низької чисельності шкідливих організмів, 2005.ФАО, Рим.
23. МСФЗ № 23: Вказівки щодо огляду, 2005. ФАО, Рим.
24. МСФЗ № 24: Вказівки з встановлення та визнання еквівалентності фітосанітарних заходів, 2005 .ФАО, Рим.
25. МСФЗ № 25: Транзитні вантажі, 2006 .ФАО, Рим.
26. МСФЗ № 26: Встановлення вільних від плодкових мух (Tephritidae) зон, 2006. ФАО, Рим.

27. МСФЗ № 27: Діагностичні протоколи для регульованих шкідливих організмів, 2006. ФАО, Рим.
28. МСФЗ № 28: Фітосанітарна обробка від регульованих шкідливих організмів, 2007. ФАО, Рим.
30. МСФЗ № 29: Визнання вільних зон та зон низької чисельності шкідливого організму, 2007. ФАО, Рим.
30. МСФЗ № 30: Встановлення зон з низькою чисельністю плодових мух (Tephritidae), 2008. ФАО, Рим.
31. МСФЗ № 31: Методики відбору зразків від вантажів, 2008. ФАО, Рим.
32. МСФЗ № 32: Класифікація товарів відповідно до фітосанітарного ризику, який вони представляють, 2009. ФАО, Рим.
33. МСФЗ № 33: Вільний від шкідливих організмів матеріал для мікроклонального розмноження і мінібульби картоплі (*Solanum spp.*), призначені для міжнародної торгівлі, 2010. ФАО, Рим.
34. МСФЗ № 34: Створення і експлуатація станцій карантину рослин після ввезення, 2010. ФАО, Рим.

Оглядові ресурси:

1. Європейська організації з карантину і захисту рослин (ЄОКЗР)
– Режим доступу: https://www.eppo.int/RESOURCES/eppo_standards
2. Режим доступу: – Режим доступу: <https://www.eppo.int/index>
3. ФАО – Режим доступу: <https://www.ippc.int/ru/publications/76/>;
4. Сайт Держпродспоживслужби України – Режим доступу: <https://dpss.gov.ua/>
5. Фітосанітарія, контроль у сфері насінництва та розсадництва [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://dpss.gov.ua/fitosanitariya-kontrol-u-sferi-nasinnictva-ta-rozsadnictva>
6. Міністерство аграрної політики та продовольства
– Режим доступу: <https://minagro.gov.ua/ua>
7. Міністерство захисту довкілля та навколишнього середовища
– Режим доступу: <https://mepr.gov.ua/>
8. Державний реєстр пестицидів і агрохімікатів, дозволених до використання в Україні [Електронний ресурс]
– Режим доступу: <https://mepr.gov.ua/content/derzhavniy-reestr-pesticidiv-i-agrohikativ-dozvolenih-do-vikoristannya-v-ukraini-dopovnennya-z-01012017-zgidno-vimog-postanovi-kabinetu-ministriv-ukraini-vid-21112007--1328.html>

9. ПЕРЕЛІК регульованих шкідливих організмів [Електронний ресурс]
– Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0879-19#Text>

10. ПОРЯДОК офіційного встановлення та/або підтримання статусу місця виробництва або виробничої ділянки, вільних від регульованих шкідливих організмів, позбавлення такого статусу, його поновлення та інші умови офіційного встановлення місця виробництва або виробничої ділянки [Електронний ресурс]

– Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/RE36152.html

11. Діагностичні протоколи

– Режим доступу: https://www.eppo.int/RESOURCES/eppo_standards/pm7_diagnostics

12. Стандарти з аналізу фітосанітарного ризику

– Режим доступу: https://www.eppo.int/ACTIVITIES/plant_quarantine/practicalities